

Protokół Nr 14
z Wyjazdowego Posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury
w Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej
w dniu 9.01.2020 r.

W posiedzeniu wyjazdowym wzięli udział członkowie Komisji zgodnie z załączoną listą obecności oraz zaproszeni goście.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie posiedzenia Komisji i zatwierdzenie porządku obrad.
2. Rozpatrzenie spraw bieżących Komisji.
3. Przedstawienie Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej - wystąpienie Pani Iwony Purzyckiej dyrektora Muzeum.
4. Zwiedzanie Muzeum.

Ad 1

Przewodniczący Komisji Pan Piotr Czarnynoga – rozpoczął posiedzenie Komisji przedstawiając proponowany porządek. Stwierdził quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. Przypomniał, że do zaopiniowania są dwa projekty uchwały z druków VI/213 i VI/214.

Ad 2

Przewodniczący Komisji - przechodzimy do zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenie roku 2020 *Rokiem św. Jana Sarkandra*. Czy są pytania i czy jest potrzebne wprowadzenie?

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały następującym stosunkiem głosów:
za-7, przeciw-0, wstrzym. 2.

Przewodniczący Komisji – następny projekt Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenie roku 2020 *Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia*

Czy są pytania i czy jest potrzebne wprowadzenie?

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały następującym stosunkiem głosów:
za-7, przeciw-0, wstrzym. 2.

Przewodniczący Komisji – czy są jeszcze jakieś sprawy do przedyskutowania w tym punkcie. Otwieram dyskusję.

Radny Tadeusz Sławek – chciałbym za pośrednictwem Komisji złożyć wniosek dotyczący udzielenia wsparcia finansowego organizacji „*Przeglądu Filmowego Kina na Granicy*” będącego największym wydarzeniem filmowym w regionie cieszyńsko-bielskim odbywającym się od 22 lat. Wydarzenie to wspierane jest przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Adama Mickiewicza oraz Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Przewodniczący Komisji – oczywiście Komisja popiera takie działania, ale uważam, że Stowarzyszenia organizujące różnego typu wydarzenia mogą brać udział w otwartym konkursie ofert na granty oraz mogą starać się o środki ze pomocną instytucji kultury

działającej na tym terenie tj.np. Regionalnego Ośrodka Kultury. Wiem, że Wydział Kultury nie dysponuje środkami wsparcia takich imprez jedynie poprzez granty w otwartym konkursie ofert . Zamykam ten punkt, oddaję głos Pani dyrektor Iwone Purzyckiej.

Ad 3

Dyrektor Iwona Purzycka -Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej, mające główną siedzibę w Zamku książąt Sułkowskich, kontynuuje tradycje muzealne zapoczątkowane w pierwszych latach XX wieku, kiedy to władze samorządowe śląskiego Bielska i galicyjskiej Białej powołały do życia dwa odrębne muzea. Starszym było Muzeum Miejskie w Białej utworzone z inicjatywy profesora bielskiego gimnazjum Erwina Hanslika uchwałą Rady Miejskiej z 19 grudnia 1902 roku. W tym samym czasie na forum Rady Miejskiej sąsiedniego Bielska z podobną inicjatywą wystąpił tamtejszy pastor ewangelicki dr Artur Schmidt. Na jego wniosek w następnych miesiącach zorganizowano w Bielsku, Białej i okolicy w 1903 roku wielką akcję zbierania pamiątek o wartości muzealnej. Jej rezultat pokazano w czerwcu 1903 roku na bielskiej Strzelnicy (obecnie BCK) jako wystawę miejscowych starożytności. W kilka miesięcy później bielska Rada Miejska powołała do życia Muzeum Miejskie w Bielsku. Upłynęło jednak nieco czasu, nim oba muzea udostępniono dla zwiedzających.

Muzeum w Białej otwarto 3 grudnia 1904 roku. Zajmowało ono cztery lokale w południowym skrzydle pierwszego piętra Ratusza, sąsiadując z pokojami Towarzystwa Obywatelskiego. Funkcjonowało tutaj do 1920 roku, kiedy to jego działalność zawieszono, eksponaty zmagazynowano w jednym pomieszczeniu, a lokal przeznaczono do innych celów. Muzeum otwarto ponownie dopiero w 1932 roku, tym razem w suterrenach budowli, gdzie działało do wybuchu II wojny światowej, kiedy zostało zamknięte. Długoletnimi jego opiekunami byli dyrektor katolickiej szkoły ludowej Franciszek Farny i emerytowany naczelnik Komunalnej Kasy Oszczędności Wilhelm Kroczek.

Muzeum w Bielsku otwarto dla publiczności 25 lutego 1906 roku w budynku tzw. Starego Ratusza przy Rynku 9, gdzie funkcjonowało bez przerwy aż do 1941 roku. Dzięki staraniom jego kustosza, mistrza kominiarskiego Edwarda Schnacka, w okresie międzywojennym ekspozycję znacznie rozbudowano. Od 1931 roku zajmowała osiem sal na drugim piętrze budowli i jedno niewielkie pomieszczenie na piętrze trzecim, pewna część eksponatów zdobiła też korytarz i klatkę schodową. Było to wówczas jedno z większych muzeów typu regionalnego w Polsce, trzecie na Śląsku, po placówkach działających w Katowicach i Cieszynie.

W 1941 roku hitlerowskie władze okupacyjne połączyły obydwie muzea miejskie w tzw. Heimatmuseum, które zostało ulokowane w Białej, w dawnym domu cechowym przy placu Wolności 7. Dotrwało ono tam do końca II wojny światowej.

W 1945 roku zdecydowano o reaktywowaniu działalności Muzeum. Tworzeniem placówki, ulokowanej w Zamku książąt Sułkowskich, zajął się Stanisław Oczko i kierował nią do 1980 roku. Muzeum Miejskie w Bielsku otwarto dla publiczności 14 lutego 1947 roku, jednak już w 1950 roku upaństwowiono je i podporządkowano Muzeum Górnośląskiemu w Bytomiu. Pełną samodzielność placówka odzyskała w 1963 roku, a po utworzeniu województwa bielskiego w 1975 roku została przeobrażona w Muzeum Okręgowe w Bielsku-Białej. Od lat siedemdziesiątych XX wieku przybywały oddziały terenowe: Muzeum Juliana Fałata (1973), Muzeum Techniki Włókienniczej (1979), nazwane później Muzeum Techniki i

Włókiennictwa, Muzeum Emila Zegadłowicza (1980-1993), Muzeum w Kętach (1981-2000) oraz Muzeum Dom Tkacza (1992). Od początku 2001 roku Muzeum nosiło nazwę Muzeum w Bielsku-Białej z siedzibą główną w zamku oraz oddziałami Muzeum Techniki i Włókiennictwa, Willą Juliana Fałata i Domem Tkacza. Pod koniec 2013 roku nazwy te zmieniono na: Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej, Stara Fabryka, Fałatówka i Dom Tkacza. Szczegółowa prezentacja stanowi załącznik do protokołu.

-Przewodniczący Komisji – podziękował za prezentację oraz zaprosił do zwiedzania muzeum a następnie Starej Fabryki.

Radni, którzy wyrazili chęć zwiedzenia Domu Tkacza oraz Fałatówki będą mogli pojechać do tych dwóch obiektów po zakończeniu posiedzenia Komisji. Komisji zwiedziła także Kaplicę przyzamkową która obecnie jest restaurowana.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

*Protokół sporządziła ;
Beata Zaczyńska*

Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Kultury

Piotr Czarnynoga